

Opvs Theologicvm

Mauro, Silvestro

MDCLXXXVII

Q. 29. Vtrum vnio duarum naturarum in Christo facta sit per gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84149](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84149)

QVÆSTIO XXIX.

Vtrum vnio duarum naturarum in Christo facta sit per gratiam?

S. Thom. q. 2. ar. 10.

1. **V**idetur non fuisse facta per gratiam. Gratia enim est accidens: ergo si vnio facta fuisset per gratiam, facta fuisset per accidens, quod est absurdum.

Respondeo ex Sancto Thoma 1. 2. quæst. 110. art. 1. aliisque communiter, gratiam dici dupliciter. Primo gratia dicitur Dei voluntas gratuita dandi gratis aliquod donum, præsertim excedens naturam creatam. Secundo gratia dicitur donum Dei gratis datum præsertim excedens naturam creatam. Rursus dupliciter intelligi potest vnionem factam, fuisse per gratiam. Primo efficienter, itaut causata sit per gratiam: secundo formaliter, itaut ipsa vnio sit gratia.

2. His suppositis, dicendum primo cum Sancto Thoma: vnio hypostatica facta est formaliter per gratiam secundo modo dictam, itaut ipsa vnio sit gratia. Probatur: nam gratia secundo modo dicta est donum Dei gratis datum, præsertim naturam creatam excedens; sed vnio hypostatica est donum Dei gratis, ac nullis præcedentibus meritis datum humanitati Christi, ac naturam humanam excedens, illique prorsus indebitum; ergo &c. In hoc sensu vnio includit gratiam, tum creatam, tum increatam; siquidem humanitati Christi data est gratis, tum ipsa Persona increata Verbi, tum modus creatus vnionis.

3. Dicendum secundo: vnio hypostatica facta est efficienter per gratiam primo modo dictam. Probatur: nam gratia primo modo dicta est Dei voluntas gratuita dandi gratis aliquod donum, præsertim naturam excedens; sed vnio hypostatica naturam excedit, & causata est efficienter per gratuitam voluntatem Dei, qua gratis, ac nullis præcedentibus meritis, tribuit humanitati Christi donum creatum, & increatum vnionis; ergo &c.

4. Dicendum tertio: vnio hypostatica non est facta efficienter per gratiam secundo modo dictam. Probatur: nam vnio hypostatica fuit primum donum collatum humanitati Christi immediatè à Deo, & non causatum efficienter, medio alio dono.

5. Dices: vnio, qua iusti, & sancti vniantur Deo per cognitionem, & amorem, causatur efficienter per aliud donum supernaturale, puta per habitus fidei, spei, charitatis, ac luminis gloriæ; ergo etiam vnio hypostatica causari debuit in Christo per aliud donum, puta per aliquem habitum.

Respondeo, concedo antecedens, & nego consequentiam. Disparitas est, quia vt natura perfectè operetur, connaturaliter debet esse prius perfectè per habitum concurrentem efficienter ad operationem; ergo vnio, qua

alia matres concurrunt ad formationem corporis, & ad vnionem cum anima rationali, est quæstio philosophica, in qua Aristoteles, quem sequitur S. Thomas 3. p. quæst. 32. art. 4. & Caietanus in commentario, alijque plures philosophi, ac theologi docent matrem concurrere solum passiuè, ac subministrare totam materiam, patrem concurrere actiuè, ac nihil materiæ subministrare. Galenus è conuerso libro de spermate, quem sequuntur S. Bonaventura in 3. dist. 4. art. 2. quæst. 1. Scotus, & Gabriel ibidem, docent concurrere actiuè, non solum patrem, sed etiam matrem, & vtrumque subministrare partem materiæ, ex qua filius fit. Videri potest Suarius tom. 2. de Incarnatione, quæst. 10. sect. 2.

21. Ad 1. Addo Beatam Virginem non concurrissè actiuè ad productionem vnionis hypostaticæ, quæ producta fuit à solo Deo. Probabile tamen est generationem passiuam, qua Beata Virgo concepit Christum, seu fuerit purè passiuæ, seu fuerit partim actiuæ, partim passiuæ, fuisse essentialiter connexam cum vnione hypostatica, ac proinde Beatam Virginem per talem generationem concepisse Deum simul, & hominem, ita vt eadem numero generatione non potuerit concipere purum hominem.

22. Ad 1. distinguo maiorem; per Incarnationem sola vnio producta est, vt terminus formalis, transeat: vt terminus totalis, nego: distinguo eodem pacto minorem; & nego consequentiam. Totus Christus productus est vt terminus, ac proinde totus Christus fuit terminus totalis Incarnationis, vt explicatum est.

23. Ad 2. concedo maiorem, & minorem, ac distinguo consequens; ergo Christus materialiter sumptus, in quantum est persona filij subsistens in natura humana, productus fuisset à se ipso materialiter sumpto, in quantum est persona filij subsistens præcisè in natura diuina, concedo: Christus formaliter sumptus productus fuisset à se ipso formaliter sumpto, vel Christus materialiter sumptus productus fuisset à se ipso materialiter sumpto, nego. Si Petrus ex. gr. dealbaret se ipsum, produceret, & causaret album formaliter sumptum; & quia Petrus esset ipse albus, albus materialiter sumptus produceret, & causaret album formaliter sumptum, quod non repugnat. Proportionaliter Filius Dei, qui se ipsum incarnauit, & humanauit, produxit Christum formaliter sumptum, hoc est Filium Dei vt humanatum, & subsistentem in natura humana: & quia Filius Dei est ipse Christus subsistens in natura humana, ideo Filius Dei subsistens in natura humana, materialiter sumptus produxit Filium Dei, vt subsistentem in natura humana, seu formaliter sumptum, quod non repugnat.

qua Sancti vniuntur Deo per operationem, debet fieri mediante habitu. At vt natura subsistat, non debet prius esse perfecta per habitus, imo prius debet subsistere substantialiter, & substantialiter perfici, deinde debet perfici accidentaliter per habitus, & operationes; ergo vnio hypostatica, qua natura subsistit per substantiam Verbi, non debuit fieri efficienter per habitus, sed debuit precedere omnes habitus.

6. Ad argumentum in contrarium, nego omnem gratiam esse accidens. Nam præter gratiam accidentalem datur gratia substantialis, qualis est vnio hypostatica.

QVÆSTIO XXX.

Vtrum vnionem hypostaticam præcesserint aliqua merita Christi, Beate Virginis, & SS. Patrum.

S. Th. quæst. 2. art. 11.

1. **P**rimo videtur Christus ipse, vel eius humanitas meruisse sibi vnionem hypostaticam, ac proinde aliqua merita humanitatis tempore, vel natura præcessisse vnionem hypostaticam. Psalmo enim 44. Christus dicitur: *Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem: propterea vinxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ: sed nomine vnctionis intelligitur vnio hypostatica, vt docent plures Patres relati à Vasquez, disput. 41. cap. 1. particula autem propterea, significat causalitatem meritoriam; ergo Christus diligendo iustitiam, & odio habendo iniquitatem meruit vnionem per vnionem hypostaticam, à qua vnctione dicitur Christus, quod idem significat, ac vnctus. Apocalypsis etiam s. dicitur: *Dignus est agnus, qui occisus est, accipere virtutem, & honorem, & diuinitatem;* ergo Christus post mortem meruit esse diuinitatem, & vnionem hypostaticam.*

2. Secundo videntur Beata Virgo, & antiqui Patres meruisse Incarnationem, illam desiderando, & petendo, ideoque de Beata Virgine canit Ecclesia, quod *meruit portare Regem Cælorum, & Dominum.*

3. Respondeo aliquos Pelagianos, teste Cassiano, lib. 1. & 7. de Incarnatione, docuisse Christum ab initio fuisse purum hominem, ac meruisse sibi, vt heret Deus. Eundem errorem docuerat multo ante Photinus, teste Augustino, lib. de dono perseverantiæ, cap. ultimo. Origines autem lib. 2. Periarchon, cap. 6. docuit animam Christi simul cum animabus aliorum hominum creatam fuisse ab initio mundi, & vnitam hypostaticè Verbo, ac diligendo iustitiam, & odio habendo iniquitatem, meruisse Incarnationem, qua post aliquot annorum millia Verbum vnitum est carni, cum anima illa infusa est corpori formato in utero Virginis.

4. Contra istos errores de fide est, humanitatem Christi non prius tempore extitisse, quam vniretur Verbo, & animam Christi non prius tempore creatam fuisse, quam vniretur corpori, ac simul cum corpore assumetur à Verbo, ac proinde humanitatem, & animam Christi non meruisse vnionem hypostaticam per aliquod meritum tempore præcedens Incarnationem.

5. Quæritur, vtrum saltem humanitas Christi, vel eius anima meruerit vnionem hypostaticam per aliquod meritum præcedens, non tempore, sed natura incarnationem?

6. Respondet negatiuè Sanctus Thomas, quem omnes sequuntur, idemque vt certum dogma docuerat Augustinus pluribus locis, nimirum in Enchiridio, cap. 40. lib. 13. de Trinitate, cap. 17. lib. de prædeterminatione Sanctorum, cap. 15. lib. de dono perseverantiæ, cap. ultimo, & alibi passim. Audiatur in Enchiridio, cap. 26. *Quidnam natura humana in homine Christo meruit, vt in vnitate persone vniuerit Filij Dei singulariter esse assumpta? Quæ bona voluntas, cuius boni propositi studium, quæ bona opera præcesserunt, quibus mereretur esse homo, vt vna fieret persona cum Deo? Ideo vt docet Vasquez 3. p. disput. 31. cap. 1. num. 6. certissimum censerit debet, bonum vnionis hypostaticæ fuisse gratis humanitati collatum, nullis præcedentibus meritis humanitatis, & oppositum non solum est temerarium, sed etiam erroneum.*

7. Probatur hæc veritas ratione. Nam qualibet natura substantialis connaturaliter prius natura subsistit, suppositatur, & si sit rationalis, personatur, & deinde operatur: ex. gr. natura Petri prius constituitur in supposito, & persona Petri, deinde operatur, intelligendo, volendo &c. sed humanitas Christi subsistit, suppositatur, & personatur per substantiam Verbi; ergo humanitas Christi prius natura per vnionem hypostaticam assumpta est à Verbo, deinde exercuit actus meritorios; sed per actus meritorios non meruit id, quod supponebatur habere, antequam mereretur; ergo per actus meritorios non meruit vnionem hypostaticam. Probatur, & explicatur maior. Primo enim natura accidentaliter connaturaliter prius natura est in subiecto, deinde agit; ergo natura substantialiter connaturaliter prius natura subsistit per se, vel in alio, deinde operatur. Secundo anima rationalis connaturaliter prius natura vnitur corpori, deinde operatur, intelligendo, & volendo; ergo natura substantialiter prius natura est in supposito, deinde operatur. Ratio vtriusque est, quia substantia habet suum esse substantiale, deinde per operationem procedit ad acquirendum esse accidentale; sed substantia, & vnio animæ rationalis cum corpore, spectant ad esse substantiale; ergo &c. Tertio est principium commune, quo vtitur S. Thomas 3. quæst. 7. art. 15. in corpore, & Ioannes Theologus in Concilio Florentino, sect. 18. post mediam